

แผนแม่บทชุมชน บ้านหนองไผ่เหนือ

หมู่ ๘

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙
ตำบลวังหินลาด
อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

คำนำ

แผนแม่บทชุมชนฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยวิธีการระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนของชุมชน มีการนำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชนตลอดจนความต้องการที่ชุมชนต้องการให้เป็นและเกิดขึ้นในหมู่บ้าน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลชุมชน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ การยกร่าง การประชาพิจารณ์ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลสรุปทบทเรียน จากกระบวนการดังกล่าว ทำให้แผนแม่บทเป็นแผนที่เกิดจากการจัดการและเรียนรู้ของคนในชุมชน โดยสมาชิกร่วมกันคิด ร่วมกันค้นหา เรียนรู้ ร่วมกันกำหนดกิจกรรม พร้อมทั้งดำเนินการตามแผน โดยที่หน่วยงานต่างๆภายนอก เป็นเพียงคอยให้การสนับสนุนเสริมทั้งทางความรู้ และทรัพยากรอื่นๆ เป้าหมายของการทำแผนแม่บทชุมชนอยู่ที่การให้สมาชิก “ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ ”

การจัดทำแผนแม่บทชุมชนในครั้งนี้ถือเป็นก้าวแรกของชุมชนที่จะสามารถกำหนดแนวคิดตลอดจนวิธีการดำเนินการ ซึ่งมีความเป็นอิสระ และเป็นความต้องการที่แท้จริงของชุมชน

ภายในเอกสารฉบับนี้ประกอบไปด้วยคำขวัญของหมู่บ้าน วิสัยทัศน์จุดมุ่งหมายที่ชุมชนต้องการให้บรรลุ กิจกรรมที่จะดำเนินการ หวังว่าเอกสารการจัดทำแผนแม่บทชุมชนฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยสำหรับชุมชนหรือผู้ที่สนใจในการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านต่อไปในอนาคต

สุดท้ายนี้ก็ขอขอบคุณชาวบ้านหนองไผ่เหนือทุกท่านที่ได้ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทชุมชนบ้านหนองไผ่เหนือ

สารบัญ

	หน้า
๑. คำนำ	๑
๒. บทนำ	๔
๓. คำขวัญหมู่บ้าน/วิสัยทัศน์	๕
๔. สภาพทั่วไปของชุมชน	๖
- ประวัติ	
- สภาพทั่วไป	
- อาณาเขต	
- การปกครอง	
- จำนวนหลังคาเรือน	
- ด้านเศรษฐกิจ	
- ด้านสังคม ประเพณี วัฒนธรรม	
๕. ศักยภาพชุมชน	๘
- ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	
- ข้อมูลการศึกษา	
- โครงสร้างพื้นฐาน	
- ข้อมูลผู้มีความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ	
- กลุ่มในชุมชน	
- สถาบัน/องค์กรในชุมชน	
- ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน	
- ศักยภาพด้านผู้นำในชุมชน	
๖. เศรษฐกิจในชุมชน	๙
- รายได้	
- หนี้สิน	
- รายจ่าย	
๗. สังคม	๑๐
- องค์กรที่ให้การสนับสนุนการพัฒนาชุมชน	
- หน่วยงานที่สนับสนุน	
๘. การวิเคราะห์ชุมชน/สังเคราะห์ข้อมูล	๑๑
- การวิเคราะห์จุดแข็งของหมู่บ้าน	
- การวิเคราะห์จุดอ่อน	
- สิ่งที่ชุมชนต้องการพัฒนาให้ดีขึ้น	
- ปัญหาของชุมชน	
๙. โครงการกิจกรรม	๑4

คำขวัญหมู่บ้านหนองไผ่เหนื่อ

“ หนองไผ่เหนื่อ ใจสามัคคี ประเพณีสืบสาน
เด่นตระการอ่างกุงกุง ”

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์การพัฒนาหมู่บ้านหนองไผ่เหนื่อ

“ แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ งามสะอาดบ้านเรือนมี
ระบบชลประทานสู่แหล่งการเกษตร ”

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ลักษณะของแผนชุมชน

แผนแม่บทชุมชน เป็นแผนยกระดับคุณภาพชีวิตของปวงชนชาวไทยให้อยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน เป็นรูปธรรมในการพัฒนาที่คนเป็นศูนย์กลาง ไม่ได้เน้นตัวเงินหรือวัตถุ แต่แผนชุมชนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้ มุ่งเน้นยกระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา แก้ไขปัญหาให้ท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตนเองร่วมกับหน่วยงานรัฐในพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แผนงาน โครงการพัฒนาชุมชนที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ตำบลวังหินลาด และยังเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารในการจัดการแก้ปัญหาและเป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังหินลาดต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์การจัดทำแผนแม่บทชุมชน

- ๑) เป็นการยกระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
- ๒) เป็นเครื่องมือในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

๑.๓ ขั้นตอนในการจัดทำแผนแม่บทชุมชน

- ๑) การเตรียมพื้นที่และการเตรียมทีมงาน
 - การเตรียมพื้นที่
 - การเตรียมทีมงานและวิทยากร
- ๒) เวทีการสร้างความเข้าใจกับคณะทำงานแผนแม่บทระดับตำบล
- ๓) การสำรวจและรวบรวมข้อมูลชุมชน
- ๔) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลชุมชน
- ๕) การยกร่างแผนแม่บทชุมชน
- ๖) การประชาพิจารณ์แผนแม่บทชุมชน
- ๗) การนำไปสู่การปฏิบัติ
- ๘) การติดตามประเมินผลและการสรุปทบทวน

๑.๔ ประโยชน์การทำแผนแม่บทชุมชน

การจัดทำแผนแม่บทชุมชน เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พิจารณาอย่างรอบครอบให้เห็นถึงการเชื่อมโยงและส่งผลทั้งในแง่สนับสนุนและส่วนที่เป็นอุปสรรคต่อกันเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานและการใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสาธารณะ

**แผนชุมชนบ้านหนองไผ่เหนือ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังหินลาด
อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น**

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

๑ ข้อมูลทั่วไป

ประวัติศาสตร์ชุมชน

บ้านหนองไผ่เหนือ หมู่ ๘ เดิมเป็นป่าเลี้ยงวัวของชาวบ้านไผ่กุดหิน โดยมีพ่อค้าและแม่สุขเป็นผู้บุกเบิก ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ ได้มีผู้มาบุกเบิกเพื่อตั้งบ้านเรือนและเพื่อถากถางพื้นที่ทำนา โดยมี นาย บุคดา ชัยบุตร นายมี ที่ตุ่น นายหนู โนนทอง นายสมาน นายทองจันทร์ นายปะแดงดี นายแก้ว สัมมะณี นายसान นายพา นายเสน และพวกประมาณ ๑๕ ครอบครัวอพยพมาตั้งบ้านเรือน โดยระยะแรกอยู่ในการปกครองของบ้านโสกก้อง ต่อมาเมื่ออพยพเพิ่มจำนวนมากขึ้น โดยอพยพมาจากอำเภอชนบท อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ จึงจัดตั้งเป็นบ้านหนองไผ่เหนือ (เดิมชื่อบ้านหนองไผ่โคก) หมู่ ๑๓ ตำบลหนองไผ่ โดยมี นายเขียว อนุชน เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๖ ได้ก่อตั้งโรงเรียนขึ้น มีเนื้อที่ ๔๐ ไร่ เดิมชื่อโรงเรียนบ้านหนองไผ่ (ราษฎร์สงเคราะห์) ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนบ้านหนองไผ่ - นาดี

ปี พ.ศ. ๒๔๙๒ ย้ายวัดจากที่เดิมซึ่งอยู่บริเวณหนองโสกแดงมาสร้างใหม่ มีเนื้อที่ ๖ ไร่ ๒ งาน (บริเวณหน้าวัดปัจจุบันเดิมเคยเป็นที่ตั้งของชุมชนเก่า) ปัจจุบันชื่อวัดสว่างโนนคูณ โดยมีพระมหาสุขสันต์ เสงี่ยมณี เป็นเจ้าอาวาส

ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ แยกบ้านหนองไผ่เหนือ เป็น ๒ หมู่บ้าน คือ บ้านหนองไผ่เหนือ หมู่ ๘ ตำบลวังหินลาด และบ้านนาดี หมู่ ๙ ตำบลวังหินลาด

ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ชาวบ้านหนองไผ่เหนือ และบ้านนาดี มอบโคกป่าช้า จำนวน ๔๐ ไร่ ให้ก่อตั้งโรงเรียนชุมแพพิทยาคม โดยมีนายทองศักดิ์ สุพันธ์ เป็นอาจารย์ใหญ่คนแรก

สภาพทั่วไปของหมู่บ้าน

ลักษณะพื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบสูง (ที่ดอน) มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๓๔๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตร ๕๗๐ ไร่ พื้นที่อาศัย ๒๕๐ ไร่ และพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ๓๔๓.๕ ไร่ (หนองท่ม จำนวน ๑๘ ไร่ สวนสัตว์ จำนวน ๗๓.๗๕ ไร่ หนองโสกแดง จำนวน ๖๕.๒๕ ไร่ โสกป่าม่วง จำนวน ๑๗๕ ไร่ และหนองกุง จำนวน ๑๒ ไร่) อุทยานแห่งชาติภูผามาศ ๑,๑๘๒ ไร่

อาณาเขต / การปกครอง

อาณาเขต

ทิศเหนือ	จรด	บ้านโนนสำราญ (หนองหญ้าขาว) อำเภอสีชมพู
ทิศใต้	จรด	เขตพื้นที่ตำบลหนองไผ่
ทิศตะวันออก	จรด	แนวเขตอุทยานแห่งชาติภูเวียง
ทิศตะวันตก	จรด	บ้านหนองท่ม หมู่ ๒ ตำบลวังหินลาด

การปกครอง

ผู้ใหญ่บ้านจากอดีตจนถึงปัจจุบันที่ทำการปกครองหมู่บ้าน มีดังนี้

๑. นายเขียว	อนุชน	พ.ศ. ๒๔๘๐ - ๒๔๙๒
๒. นายบา	บุญเสริม	พ.ศ. ๒๔๙๒ - ๒๕๐๐
๓. นายข้า	บุตรโคตร	พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๐๓
๔. นายจันทา	ชมภูมี	พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๑๗
๕. นายชม	ปาลี	พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๓
๖. นายบุญถม	บุตรโคตร	พ.ศ. ๒๕๒๓ - ๒๕๒๕
๗. นายสมัย	ขุนาวงษ์	พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๔๔
๘. นายแพง	ศิริเวช	พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๕๔
๙. นายดวงปี	นามสรวง	พ.ศ. ๒๕๕๔ - ปัจจุบัน

มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ๒ คน คือ

นายสมยศ แสนหล้า

นายชนะภัย เก่าจำปา

การปกครองในหมู่บ้านมีคณะกรรมการหมู่บ้านทำหน้าที่ปกครองหมู่บ้าน จำนวน ๑ คณะ และแบ่งการปกครองออกเป็นคุ้มต่าง ๆ จำนวน ๙ คุ้ม โดยมีหัวหน้าคุ้มและกรรมการคุ้มดูแลสมาชิกภายในคุ้ม

จำนวนหลังคาเรือน / ประชากร

บ้านหนองไผ่เหนือ หมู่ ๘ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 299 ครัวเรือน จำนวนประชากรทั้งหมด ๑,๐94 คน แยกเป็นชาย 547 คน หญิง ๕๔7 คน (ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ ๒๕๕8)

ด้านเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะปานกลาง อาชีพหลัก คือ การทำนา รับจ้าง ค้าขาย อาชีพเสริม เช่น การทำไม้กวาด การเลี้ยงสัตว์

ด้านสังคม ประเพณี วัฒนธรรม

ประชาชนในหมู่บ้านมีความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยมีกลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ภายในหมู่บ้าน มีเงินกลุ่มประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท ไว้คอยช่วยเหลือกันในเบื้องต้น

ประเพณี วัฒนธรรม มีการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น การจัดกิจกรรมงานบุญประเพณีต่าง ๆ เป็นประจำ เช่น

บุญเดือนอ้าย	นิมนต์พระสงฆ์เข้ากรรม
บุญเดือนยี่	บุญคุณลาน
บุญเดือนสาม	บุญข้าวจี
บุญเดือนสี่	บุญมหาชาติ
บุญเดือนห้า	บุญสงกรานต์-รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ
บุญเดือนหก	บุญบั้งไฟ
บุญเดือนเจ็ด	บุญเบิกบ้าน - เบิกสรวงเจ้าที่
บุญเดือนแปด	บุญเข้าพรรษา
บุญเดือนเก้า	บุญข้าวประดับดิน

บุญเดือนสิบ บุญข้าวสาก
บุญเดือนสิบเอ็ด บุญออกพรรษา
บุญเดือนสิบสอง บุญมหากรรม บุญลอยกระทง

๒ ศักยภาพของชุมชน

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพด้านการเกษตรกรรม รับจ้าง ค้าขาย
การประกอบอาชีพ อาชีพหลักของประชาชน ได้แก่ การทำนา รับจ้าง ค้าขาย
อาชีพเสริม คือ การทำไม้กวาด การเลี้ยงสัตว์

ข้อมูลด้านการศึกษา

ข้อมูลด้านการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้านส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ในหมู่บ้านมีโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนบ้านหนองไผ่นาคี และมีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่อยู่ใกล้หมู่บ้าน จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนชุมแพพิทยาคม (ใช้ร่วมกับบ้านนาดี หมู่ ๙)

โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม

บ้านหนองไผ่นาคี หมู่ ๘ อยู่ห่างจากจังหวัดขอนแก่นไปทางทิศตะวันตก ประมาณ ๙๐ กิโลเมตร และแยกจากตัวอำเภอชุมแพไปตามทางหลวงหมายเลข ๒๒๘ สายชุมแพ – อุดรธานี ประมาณ ๘ กิโลเมตร ซึ่งเป็นถนนลาดยางเชื่อมผ่านระหว่างหมู่บ้าน และเป็นเส้นทางไปยังตัวอำเภอ มีรถโดยสารประจำทางวิ่งผ่านหมู่บ้านไปยังอำเภอ

ถนนในหมู่บ้านร้อยละ ๗๐ % เป็นถนนคอนกรีต บางส่วนยังเป็นถนนลูกรัง มีถนนลาดยางเชื่อมผ่านระหว่างหมู่บ้าน และเป็นเส้นทางไปยังตัวอำเภอ มีรถโดยสารประจำทางวิ่งผ่านหมู่บ้านทุกวัน

การไฟฟ้า ในหมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง

น้ำประปา มีระบบน้ำประปาใช้ภายในหมู่บ้าน

ระบบโทรคมนาคม ในหมู่บ้านมีตู้โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน ๓ แห่ง

ข้อมูลผู้มีความรู้ / ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ

นายถวัลย์ พลเดช	ผู้มีความรู้ความสามารถด้านหมอสูตรขวัญ
นายชุมพร พะนามวัง	ผู้มีความรู้ความสามารถด้านมรดกทายก
นายสมัย บุญเสริม	ผู้มีความรู้ความสามารถด้านมรดกทายก
นางใบ คุณาวงษ์	ผู้มีความรู้ความสามารถด้านเย็บพานบายศรี
นายสวัสดิ์ แก้ววิชา	ผู้มีความรู้ความสามารถด้านการแต่งกลอนหมอลำ
นางอุษา แก้ววิชา	ผู้มีความรู้ความสามารถด้านหมอลำ
นายทองสุข ทองเพชร	ผู้มีความรู้ความสามารถด้านกลองยาว
นายบุญคำ บุตรโคตร	ผู้มีความรู้ความสามารถด้านการทำพลู ตะไล

นายสง่า วงศ์ษา ผู้มีความรู้ความสามารถด้านช่างไม้
 นายสมัย คุณาวงษ์ ผู้มีความรู้ความสามารถด้านการทำไม้กวาด

กลุ่มในชุมชน

บ้าน	กลุ่มอาชีพ (ในหมู่บ้านตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน)	ประธานกลุ่ม
หนองไผ่เหนือ หมู่ ๘	กลุ่มทำขนมบ้านหนองไผ่เหนือ กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านหนองไผ่เหนือ กลุ่มเลี้ยงสุกรเพื่อจำหน่ายบ้านหนองไผ่เหนือ กลุ่มผลิตดอกไม้ กลุ่มทอผ้าบ้านหนองไผ่เหนือ กลุ่มเลี้ยงไก่บ้านหนองไผ่เหนือ กลุ่มไม้กวาดบ้านหนองไผ่เหนือ กลุ่มเลี้ยงวัวบ้านหนองไผ่เหนือ	นางบัวรอง ทองเพชร นางรัตสรณ สีดาอุบล นายจรรย ผิวแดง นางดวงปี นามทรง นางสมบุรณ์ พิมพ์ นางดอกรัก มีพวก นางทองทิพย์ กันหาเรียง นายสมหวัง หนูปิดตา

สถาบัน / องค์กรในชุมชน

ด้านการศึกษา มีโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนบ้านหนองไผ่ - นาดี (ใช้ร่วมกับบ้านนาดี หมู่ ๙ ตำบลวังหินลาด) และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนชุมแพพิทยาคม

ด้านสถาบันและองค์กรศาสนา วัด ๑ แห่ง คือ วัดสว่างโนนคุณ

ด้านสาธารณสุข มี อสม. ประจำหมู่บ้าน

ด้านอาสาสมัคร มีคณะกรรมการกลุ่มสตรี ๑ กลุ่มอาสาพัฒนาชุมชน กลุ่ม อปพร. เป็นต้น

ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในหมู่บ้าน

แหล่งน้ำธรรมชาติที่อยู่ในเขตพื้นที่หมู่บ้าน คือ หนองพุ่ม มีเนื้อที่จำนวน ๑๘ ไร่ และแหล่งน้ำที่ขุดลอกใหม่ ได้แก่ หนองโสกแดง จำนวน ๖๕.๒๕ ไร่ โสกป่าม่วง จำนวน ๑๗๕ ไร่ และหนองกุง จำนวน ๑๒ ไร่ นอกจากนี้ยังมีอ่างกักเก็บน้ำกุ่มกุง ซึ่งอยู่ในบริเวณอุทยานแห่งชาติภูเวียง จำนวน ๑,๑๘๒ ไร่

ศักยภาพด้านผู้นำในชุมชน

ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๑ คน

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๒ คน

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๒ คน

1.นายสมยศ แสนหล้า

2.นายชนะภัย เกาจำปา

เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังหินลาด ๑ ตำแหน่ง คือ นายสุภาพ มหานาม

ผู้นำด้านอื่น ๆ เช่น ประธาน อสม. ประธานกลุ่มสตรี ประธานกลุ่มเยาวชน ประธานกองทุนหมู่บ้าน กลุ่ม อปพร. เป็นต้น

๓ เศรษฐกิจชุมชน

รายได้

รายได้ของประชาชนในหมู่บ้านส่วนใหญ่มีรายได้มาจากการทำนา ค้าขาย และการรับจ้างทั่วไป โดยจากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๕๔ บ้านหนองไผ่เหนือ หมู่ ๘ มีรายได้เฉลี่ยต่อคน / ปี จำนวนคนละ ๓๒,๑๙๔.๙๒ บาท / คน / ปี

รายจ่าย

รายจ่ายที่สำคัญในครัวเรือน จะมีรายจ่ายประจำดังนี้

- รายจ่ายด้านค่าใช้จ่ายในการครองชีพประจำวัน / ค่าอุปโภค – บริโภค
- รายจ่ายด้านการศึกษาบุตร
- รายจ่ายในการประกอบอาชีพ

หนี้สิน

ภาวะหนี้สินในหมู่บ้าน ประชาชนได้มีการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนทั้งภายในและภายนอกชุมชน เพื่อมาประกอบอาชีพและใช้จ่ายในครัวเรือน

แหล่งเงินทุนภายในหมู่บ้าน เช่น กองทุนหมู่บ้าน เงินทุนสงเคราะห์ในหมู่บ้าน

แหล่งเงินทุนภายนอกหมู่บ้าน เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สถาบันการเงินอื่น ๆ

๔ สังคม

องค์กรที่ให้การสนับสนุนการพัฒนาชุมชน

กลุ่มผู้นำชุมชน / กลุ่มอาสาสมัครในหมู่บ้าน

กองทุนกลุ่มต่าง ๆ ที่อยู่ในหมู่บ้าน

หน่วยงานสนับสนุน

องค์การบริหารส่วนตำบลวังหินลาด

หน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สำนักงานเกษตรอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ ปศุสัตว์อำเภอ กรมการปกครอง โรงพยาบาลชุมแพ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอชุมแพ เป็นต้น

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์ข้อมูล / สังเคราะห์ข้อมูล

๑. การวิเคราะห์จุดเด่น / จุดแข็งของชุมชน
๒. การวิเคราะห์จุดด้อย / จุดอ่อนของชุมชน
๓. สิ่งที่ชุมชนต้องพัฒนาให้ดีขึ้น
๔. ปัญหาของชุมชน

แผนชุมชน กระบวนการแก้ไขปัญหาโดยชุมชน
บ้านหนองไผ่เหนือ หมู่ที่ ตำบล วังหินลาด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
(กิจกรรมเวที ที่ ๒)

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ / สังเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์จุดเด่น / จุดแข็งของชุมชน

๑. ด้านอาชีพการเกษตรกรรม มีเกษตรกรที่ทำการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ทำไร่นาสวนผสมประสบความสำเร็จ
๒. ด้านสินค้าผลิตภัณฑ์ ชาวบ้านรวมกลุ่มกันทำไม้กวาดดอกหญ้า ไม้กวาดทางมะพร้าว ออกจำหน่ายให้กับผู้มารับซื้อในอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ทำให้มีรายได้หลังจากฤดูกาลทำนา ซึ่งเป็นอาชีพหลักของชาวบ้าน
๓. ด้านการค้าขาย ๕ % ของชาวบ้าน ประกอบอาชีพขายข้าวหลามที่กรุงเทพมหานครทำรายได้ให้กับชาวบ้านได้มาก

การวิเคราะห์จุดด้อย / จุดอ่อนของชุมชน

๑. ด้านการเกษตร ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร สืบเนื่องจากบ้านหนองไผ่เหนือ มีแหล่งน้ำขนาดกลาง ได้แก่ อ่างกักเก็บน้ำกัญญา แต่ขาดงบประมาณมาสนับสนุนในการทำคลองส่งน้ำสู่แหล่งการเกษตร
๒. ด้านสินค้าผลิตภัณฑ์ ปัญหาด้านปัจจัยในการผลิตไม้กวาด เช่น ด้าม ก้านมะพร้าว ซึ่งยังต้องซื้อวัตถุดิบมาประกอบจากแหล่งอื่น ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูง และตั้งราคาไม่ได้มีการแข่งขันกันลดราคาเพื่อจำหน่ายสินค้า ทำให้การประกันราคาไม่มี กำไรจึงมีน้อย

สิ่งที่ชุมชนต้องการพัฒนาให้ดีขึ้น

๑. ผู้นำชุมชนพิจารณาจัดทำโครงการเสนอของบประมาณในการนำน้ำจากกัญญามาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางการเกษตรให้กับชาวบ้าน
๒. สมาชิกกลุ่มไม้กวาดรวมตัวกัน ตั้งราคาจำหน่ายผลผลิต เพื่อไม่ให้พ่อค้าคนกลางกดราคา

ปัญหาของชุมชน

๑. ขาดการประสานงานในการจัดตั้งกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็ง เพื่อจะได้ต่อรองราคาสินค้า
๒. ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต (กลุ่มไม้กวาด)
๓. ต้องการให้หน่วยงานราชการหาตลาดรองรับสินค้า
๔. อยากให้มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และทำการเลี้ยงสัตว์

ส่วนที่ ๓

กิจกรรม / แผนงาน โครงการ

๑. โครงการที่ชุมชนทำเองได้
๒. โครงการที่ชุมชนร่วมดำเนินการกับภายนอก
๓. โครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

กิจกรรม แผนงาน / โครงการ แผนชุมชนที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ
ม.บ้านหนองไผ่เหนือ หมู่ที่ ๘ ตำบล วังหินลาด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ลำดับที่	โครงการ / กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	งบประมาณ	เป้าหมาย / วัตถุประสงค์	แหล่งงบประมาณ				ลักษณะกิจกรรม		
					ชุมชน	อปท.	รัฐบาล	อื่น ๆ	ทำเอง	ทำร่วม	ทำให้
๑.	โครงการก่อสร้างรางระบายน้ำ คสล. แบบเปิด จากบ้านนายคำ สิงห์ พลศรี ถึงบ้านนางอนุสร แสนหล้า กว้าง 0.40 เมตร ลึก 0.40 เมตร ยาว 269 เมตร พร้อมวางท่อ 0.40 เมตร 64 ท่อน		444,000	เพื่อเป็นทางระบายน้ำใน หมู่บ้านป้องกันน้ำท่วม กว้าง 0.40 เมตร ลึก 0.40 เมตร ยาว 269 เมตร พร้อมวางท่อ 0.40 เมตร 64 ท่อน (รายละเอียดตามแบบ แปลน อบต.กำหนด)		/					/
2	โครงการก่อสร้างรางระบายน้ำ คสล. แบบเปิด จากบ้านนายเสาร์ จันทร์ดาเวียง ถึงบ้านนางสัจจา โสสุ่ย กว้าง 0.40 เมตร ลึก 0.40 เมตร ยาว 169 เมตร พร้อมวางท่อ 0.40 เมตร 47 ท่อน		250,000	เพื่อเป็นทางระบายน้ำใน หมู่บ้านป้องกันน้ำท่วม กว้าง 0.40 เมตร ลึก 0.40 เมตร ยาว 169 เมตร พร้อมวางท่อ 0.40 เมตร 47 ท่อน (รายละเอียดตามแบบ แปลน อบต.กำหนด)		/					/
3	โครงการตัดถนนใหม่รอบที่ธรณี สงฆ์วัดเก่าโสกแดง กว้าง 4 เมตร ยาว 217 เมตร		98,000	เพื่ออำนวยความสะดวก ให้แก่ประชาชนในการ เดินทางสัญจรไปมา		/					/

				ขนาดกว้าง 4 เมตร ยาว 217 เมตร							
4	โครงการก่อสร้างถนนยกระดับ โดยลงหินคลุก จากถนนลาดยาง ถึงบ้านนายพงษ์ไทย มงคลน้อย กว้าง 3 เมตร ยาว 72 เมตร ถมดิน 0.50 เมตร		25,000	เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการเดินทางสัญจรไปมา ขนาดกว้าง 3 เมตร ยาว 72 เมตร ถมดิน 0.50 เมตร		/					/
5	โครงการก่อสร้างถนนตัดใหม่จากถนน คสล. บ้านหนองไผ่เหนือ - บ้านโสกก้อง ถึงที่นายบุญร่วม ขาวแดง กว้าง 4 เมตร ยาว 205 เมตร ถมดิน 0.30 เมตร		75,000	เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการเดินทางสัญจรไปมา ขนาดกว้าง 4 เมตร ยาว 205 เมตร ถมดิน 0.30 เมตร		/					/

ด้านเศรษฐกิจ

ลำดับที่	โครงการ / กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	งบประมาณ	เป้าหมาย / วัตถุประสงค์	แหล่งงบประมาณ				ลักษณะกิจกรรม		
					ชุมชน	อปท.	รัฐบาล	อื่น ๆ	ทำเอง	ทำร่วม	ทำให้
๑.	โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเกษตรกรด้านทฤษฎีใหม่และเกษตร		๑๐,๐๐๐	เพื่อให้ชาวบ้านมีความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่และ		/					/

	พอเพียง			เกษตรพอเพียง							
๒.	โครงการจัดหาพันธุ์พืชชนิดต่าง ๆ ปลูกป่าตามแนวพระราชดำริ		๑๐,๐๐๐	เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่า ลดภาวะ โลกร้อน		/					/
๓.	โครงการจัดหาพันธุ์พืชชนิดต่างๆ แจกจ่ายให้ราษฎรปลูกตามที่ สาธารณะของหมู่บ้านและที่ต่างๆของ หมู่บ้านเพื่อแก้ปัญหาภาวะโลกร้อน และส่งเสริมให้ราษฎรรักษาธรรมชาติ		๑๐,๐๐๐	เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่า ลดภาวะ โลกร้อน		/					/
๔	โครงการส่งเสริมอาชีพ ฝึกอบรม การทำปุ๋ยชีวภาพหรือปุ๋ยอินทรีย์		๑๐,๐๐๐	เพื่อลดรายจ่ายครัวเรือน		/				/	
๕	โครงการฝึกอบรมการแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร		๕,๐๐๐	เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทาง การเกษตร		/				/	
๖	โครงการชุดขยายหนองโสกแดง		๒๐๐,๐๐๐	เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการ การเกษตร			/				/
๗	โครงการป้องกันกำจัดศัตรูข้าว		๑๕,๐๐๐	เพื่อเพิ่มผลผลิตทาง การเกษตร	/				/		
๘	โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง		๒๐,๐๐๐	เพื่อพัฒนาชุมชนให้ เข้มแข็ง สามารถพึ่งพา ตนเองได้	/				/		
๙.	โครงการเจาะบ่อบาดาลเพื่อ การเกษตร		๖๐,๐๐๐	เพื่อให้ประชาชนมีน้ำใช้ในการ การเกษตร			/				/

ด้านสังคม การเมือง การปกครอง

ลำดับที่	โครงการ /กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	งบประมาณ	เป้าหมาย / วัตถุประสงค์	แหล่งงบประมาณ				ลักษณะกิจกรรม		
					ชุมชน	อปท.	รัฐบาล	อื่น ๆ	ทำเอง	ทำร่วม	ทำให้
๑.	โครงการก่อสร้างลานกีฬาต้านยาเสพติด		๑๐๐,๐๐๐	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น			/			/	
๒.	โครงการฝึกอบรมให้ความรู้ทางกฎหมาย แก่ผู้นำชุมชน สมาชิก อบต.ปละประชาชนและ พนักงานส่วนตำบล		๓๐,๐๐๐	เพื่อให้ผู้นำชุมชน สมาชิก อบต.ปละประชาชนและ พนักงานส่วนตำบลมีความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง		/					/
๓.	โครงการประกวตหมูบ้านน่ายู่		๒๐,๐๐๐	เพื่อส่งเสริมให้ชาวบ้านดูแลรักษาความสะอาดภายในครัวเรือน		/			/		
๔.	โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ของตำบลวังหินลาด		๑๐,๐๐๐	เพื่อเพิ่มศักยภาพกลุ่มอาชีพ	/				/		
๕.	โครงการจัดหาเครื่องกันหนาว (มอบให้กับผู้ยากไร้ ยากจน ผู้มีรายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาส ฯลฯ)		๑๐,๐๐๐	เพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้ ยากจน ผู้มีรายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาส		/					/
๖.	โครงการพัฒนาศรีและครอบครัว		๑๐,๐๐๐	เพื่อพัฒนากลุ่มสตรี			/				/
๗.	โครงการจัดซื้อถังน้ำไฟเบอร์กลาส ขนาดบรรจุ ๒,๐๐๐ ลิตร มอก จำนวน ๑ ใบ (รายละเอียดตาม อบต กำหนด)		๑๓,๐๐๐	เพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง		/					/

8	โครงการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุตำบล วังหินลาด		10,000	เพื่อให้ผู้สูงอายุมีเวที รวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมที่ มีประโยชน์ต่อตนเองและ สังคม		/			/		
---	---	--	--------	---	--	---	--	--	---	--	--

ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี

ลำดับที่	โครงการ /กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	งบประมาณ	เป้าหมาย / วัตถุประสงค์	แหล่งงบประมาณ				ลักษณะกิจกรรม		
					ชุมชน	อปท.	รัฐบาล	อื่น ๆ	ทำเอง	ทำร่วม	ทำให้
๑.	โครงการก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านหนองไผ่เหนือ กว้าง ๑๐.๕๐ ม. ยาว ๑๒ ม. สูงเฉลี่ย ๓ ม. หรือมีพื้นที่ ใช้สอยไม่น้อยกว่า ๑๐๖ ตรม. (รายละเอียดตามแบบแปลนที่ อบต. กำหนด)		๒๐๐,๐๐๐			/					/
๒	โครงการอาหารกลางวันเด็ก นักเรียนและเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		๓๐,๐๐๐	เพื่อให้เด็กเรียนมีอาหาร กลางวันที่ถูกสุขลักษณะ อนามัย และเพียงพอ		/					/
๓.	โครงการส่งเสริมการอ่าน จัดซื้อ หนังสือพิมพ์ วารสารประจำหมู่บ้าน และส่วนราชการประจำ อบต.		๕,๐๐๐	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ได้ติดตามข่าวสาร บ้านเมือง		/					/
๔.	โครงการประกวดขับร้องสรภัญญะ		๑๐,๐๐๐	เพื่ออนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมไทย	/				/		
๕.	โครงการฝึกอบรมทบทวนลูกเสือ ชาวบ้าน		๑๐,๐๐๐	เพื่อส่งเสริมการรักษา ระเบียบวินัย และแสดงออก ถึงความจงรักภักดีต่อ		/					/

				สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์							
๖.	โครงการอาหารเสริม (นม) ศูนย์ เด็กนักเรียน ๔ ศูนย์		๑๐๐,๐๐๐	เพื่อให้นักเรียนมีอาหาร เสริม(นม)ที่ถูกต้องลักษณะ อนามัย และเพียงพอ		/					/
๗.	โครงการจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้ศูนย์ กีฬาหมู่บ้าน		๕,๐๐๐	เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย และเล่นกีฬา		/			/		
๘.	โครงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เช่น บุญบั้งไฟ เข้าพรรษา วันผู้สูงอายุ		๑๐,๐๐๐	เพื่อส่งเสริม สืบสาน อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น		/				/	
๙.	โครงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เช่น วันผู้สูงอายุ		๕๐,๐๐๐	เพื่อส่งเสริม สืบสาน อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น		/					/
๑๐.	โครงการลานกีฬาต้านยาเสพติด		๑๐๐,๐๐๐	เพื่อให้มีสนามกีฬาและ ส่งเสริมให้ประชาชนได้ เล่นกีฬา ออกกำลังกาย			/			/	
๑๑.	โครงการแข่งขันกีฬาด้านยาเสพติด รักษาสภาพ สร้างความสามัคคีใน ชุมชน		๑๐,๐๐๐	เพื่อส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชนใช้เวลาว่างให้ เป็นประโยชน์ สร้างความ สามัคคี		/				/	
๑๒.	โครงการแข่งขันกีฬาภายในหมู่บ้าน		๑๐,๐๐๐	เพื่อส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชนใช้เวลาว่างให้ เป็นประโยชน์ สร้างความ สามัคคี		/					/
๑๓.	โครงการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน			เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญา ท้องถิ่น	/				/		

ด้านสาธารณสุข

ลำดับ ที่	โครงการ /กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	งบประมาณ	เป้าหมาย / วัตถุประสงค์	แหล่งงบประมาณ				ลักษณะกิจกรรม		
					ชุมชน	อปท.	รัฐบาล	อื่น ๆ	ทำเอง	ทำร่วม	ทำให้
๑.	อุดหนุนศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน (อสม.หมู่บ้าน)		๑๕,๐๐๐	โครงการสนับสนุน สาธารณสุขมูลฐาน (อสม.)		/					/
๒.	โครงการชุมชนสุขภาพฟันดี		-	เพื่อส่งเสริมการรักษา สุขภาพฟัน	/				/		
๓.	โครงการคุ้มครองผู้บริโภค		๒,๐๐๐	เพื่อคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค		/					/
๔.	โครงการจัดหาวัสดุหรือการแพทย์ (ทรายอะเบท)		๕,๐๐๐	เพื่อป้องกันโรค ไข้เลือดออกในชุมชน		/					/
๕.	โครงการจัดหาวัสดุหรือการแพทย์ (น้ำยาฉีดพ่นยุงลาย)		๕,๐๐๐	เพื่อป้องกันโรค ไข้เลือดออกในชุมชน		/					/
๖.	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหา โรคพิษสุนัขบ้า แมว (สัตว์เลี้ยงลูก ด้วยนม)		๕,๐๐๐	เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาโรคพิษสุนัขบ้า แมว (สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม)			/				/
๗.	โครงการควบคุมและป้องกันโรค ขาดสารอาหารไอโอดีน		๑,๕๐๐	เพื่อส่งเสริมการบริโภค เกลือไอโอดีน			/				/
๘.	โครงการส่งเสริมเฝ้าระวังภาวะทุพ โภชนาการเด็กแรกเกิดถึงหกปี		๔,๐๐๐	เพื่อให้เด็กแรกเกิดถึงหกปี มีสุขภาพดีปลอดภัยจาก โรคต่าง ๆ			/			/	
๙.	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ		๕,๐๐๐	เพื่อส่งเสริมผู้สูงอายุให้มี สุขภาพดี		/					/

ด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ

ลำดับที่	โครงการ /กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	งบประมาณ	เป้าหมาย / วัตถุประสงค์	แหล่งงบประมาณ				ลักษณะกิจกรรม		
					ชุมชน	อปท.	รัฐบาล	อื่น ๆ	ทำเอง	ทำร่วม	ทำให้
๑.	โครงการปลูกป่าชุมชน		10,000	เพื่อเพิ่มปริมาณป่า และอนุรักษ์ธรรมชาติ	/					/	
๒.	โครงการหนึ่งครัวเรือน หนึ่งถังขยะ		18,000	เพื่อให้การกำจัดขยะมีประสิทธิภาพมากขึ้น	/						/
๓.	โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว (อ่างเก็บน้ำภูนกยูง)		300,000	เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว และเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนทั่วไป			/				/
๔.	โครงการบูรณะฟื้นฟูและปล่อยปลาที่สาธารณะโสภคแดง		100,000	เพื่อป้องกันการลักลอบจับสัตว์น้ำและบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า	/				/		
๕	โครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม		๒,๕๐๐	เพื่อปลูกฝังเยาวชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม		/				/	
๖	โครงการรณรงค์คัดแยกขยะมูลฝอย		๒,๕๐๐	เพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะ ให้มีการนำขยะกลับมารีไซเคิล		/				/	